

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 15 октомври 2025 г.
(OR. en)

10056/1/25
REV 1 ADD 1 (bg)

Междуетноститутуционално досие:
2023/0163(COD)

TRANS 234
MAR 94
CODEC 773
PARLNAT

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

Относно: Позиция на Съвета на първо четене с оглед на приемането на
РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно
Европейската агенция за морска безопасност и за отмяна на
Регламент (ЕО) № 1406/2002

– Изложение на мотивите на Съвета

– Приета от Съвета на 13 октомври 2025 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 1 юни 2023 г. Комисията представи на Европейския парламент и на Съвета въпросното законодателно предложение като част от пакета за морска безопасност¹.
2. Съветът постигна съгласие по *общ подход* на 18 юни 2024 г.²
3. Европейският парламент прие позицията си на първо четене на 12 март 2024 г. За докладчик за 10-ия мандат на Парламента беше определен г-н Сержио Умберто (EPP, Португалия).
4. Преговорите започнаха с първа тристранна среща на 19 ноември 2024 г., която бе последвана от втора тристранна среща на 20 май 2025 г. По време на втората тристранна среща на 20 май 2025 г. преговарящите постигнаха политическо споразумение.
5. На 4 юни 2025 г. Корепер анализира окончателния компромисен текст с оглед на постигането на споразумение и потвърди съгласието си по него.
6. На 24 юни 2025 г. председателят на Комисията по транспорт и туризъм изпрати писмо до председателя на Корепер, в което потвърди, че ако Съветът одобри на първо четене договорения текст след редакция от юрист-лингвистите, Парламентът ще одобри позицията на Съвета на второто си четене.

II. ЦЕЛ

7. Основните цели на изменението са:
 - а. да се установят и отразят по-добре настоящите задачи и цели на Агенцията, за да бъде тя оправомощена да ги изпълнява и да подкрепя държавите членки и Комисията с необходимата техническа, оперативна и научна помощ за осигуряване на морската безопасност и сигурност и за подкрепа на екологичния и цифровия преход на сектора;
 - б. да се гарантира, че мандатът на ЕАМБ е ориентиран към бъдещето, като се осигури достатъчно гъвкавост за включване на нови задачи, които да отговарят на променящите се нужди на морския сектор; и
 - в. да се гарантира, че Агенцията разполага с достатъчно човешки и финансови ресурси, за да изпълнява своята роля.

¹ 10160 – 23.

² 10828 – 24.

III. АНАЛИЗ НА ПОЗИЦИЯТА НА СЪВЕТА НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

1. Процедурен контекст

8. Въз основа на предложението на Комисията Парламентът и Съветът проведеха преговори с цел постигане на споразумение по позицията на Съвета на първо четене, което доведе до бързо споразумение на второ четене. Текстът на проектопозицията на Съвета отразява напълно компромиса, постигнат между двата съзаконодателя.

2. Обобщение на основните въпроси

9. Позицията на Съвета на първо четене по различните елементи на реформата след постигането на споразумение между съзаконодателите, е следната:
10. По отношение на „техническата част“ на регламента (членове 1 до 13) основните цели на Съвета са да се гарантира, че Агенцията ще се съсредоточи върху предоставянето на подкрепа на държавите членки и на Комисията за правилното изпълнение на *действащото* законодателство на Съюза, да се избегне дублирането на усилия и да се гарантира, че Агенцията използва ефикасно ресурсите си. Измененията, внесени в предложението на Комисията, служат най-вече за опростяване на текста и за намаляване на детайлността му, като по този начин се осигурява гъвкавост и се гарантира съобразен с бъдещето мандат.
11. Съветът в голяма степен запази позицията си от *общия подход* по предложените задачи, които се отнасят до морските автономни надводни кораби (МАНК) и емисиите на NOx, тъй като тези елементи са извън компетентността на ЕС (съответно членове 4 и 5). Съветът прие няколко допълнения от Парламента по отношение на алтернативните горива, използвани в морския транспорт, в рамките на действащото законодателство на ЕС в тази област (Регламент FuelEU — сектор „Морско пространство“³) (членове 4 и 6). Същевременно задачите, които се отнасят до прилагането на Морската трудова конвенция⁴, сега са ограничени до елементи, които вече са включени в Директивата относно държавния пристанищен контрол⁵ (член 4).

³ Регламент (ЕС) 2023/1805 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 г. относно използването на възобновяеми и нисковъглеродни горива в морския транспорт и за изменение на Директива 2009/16/ЕО.

⁴ Морска трудова конвенция, 2006 г., с измененията.

⁵ Директива (ЕС) 2024/3099 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 г. за изменение на Директива 2009/16/ЕО относно държавния пристанищен контрол.

12. Съветът запази позицията си от общия подход и добави три нови задачи за Агенцията: по-специално ЕАМБ може вече да предоставя подкрепа на Комисията, националните органи и съответните органи на Съюза при прилагането на ограничителните мерки на Съюза (т.е. санкциите, по-специално, що се отнася до данните за придвижването на корабите, попадащи в обхвата на режима на санкции) (член 8). Същевременно Агенцията ще изготвя и актуализира оценка на риска за всички европейски морски басейни, която да служи само като основа за определянето на местоположението на корабите на Агенцията за реагиране при нефтено и химично замърсяване в подкрепа на държавите членки в дейности за реагиране при замърсяване на морската среда (член 5). На последно място, Агенцията може също да извършва проверки на място от името на Комисията, в съответствие с Регламент (ЕС) 1257/2013, на съоръжения за рециклиране на кораби в трети държави, ако Комисията реши да делегира тази задача на Агенцията (член 5).
13. Що се отнася до една от задачите, а именно посещенията на Агенцията в държави членки и инспекциите (член 10), Съветът прие доводите на Парламента и на Комисията и се съгласи да измени позицията си от *общия подход* за създаване на изчерпателен списък от правни актове, съгласно които могат да се извършват такива посещения и инспекции. Съветът прие, че посещенията на ЕАМБ в държави членки ще бъдат съсредоточени върху прилагането на съответното право на Съюза в областта на морската безопасност и предотвратяването на замърсяването, при условие че Комисията делегира тази задача на Агенцията.
14. Накрая, що се отнася до задачите на Агенцията във връзка с международните отношения (член 11), Съветът се съгласи да се даде възможност на изпълнителния директор да разполага персонал в делегацията на Съюза в Обединеното кралство, след като получи предварителното съгласие на Комисията и на управителния съвет, с цел подпомагане на държавите членки и Европейската комисия при дейности, свързани с участието им в работата на Международната морска организация.
15. По отношение на частта от текста, свързана с въпросите на управлението (членове 14 до 45), Съветът има за цел да гарантира запазването на институционалния баланс между държавите членки и Комисията в управлението на Агенцията.

16. Няколко въпроса бяха разгледани подробно с Парламента и Комисията: добавената стойност от създаването на нов изпълнителен съвет, относителната тежест на гласа на Комисията в управителния съвет (боя на представителите на Комисията), правилата за гласуване за управителния съвет, „правото на вето“ на Комисията по отношение на евентуални решения на Агенцията, които биха могли да противоречат на рамковия финансов регламент или Правилника за длъжностните лица, и възможността Агенцията да бъде оправомощена да създава регионални центрове.
17. Съветът поддържа позицията си от *общия подход* за заличаването на разпоредбите относно изпълнителния съвет и за правилата за гласуване за управителния съвет (член 16). Съветът обаче постигна съгласие с Парламента за изменение на мнозинството, необходимо за назначаването на изпълнителния директор, и управителният съвет вече може да осъществи назначаването с мнозинство от две трети вместо мнозинството от четири пети, предвидено в *общия подход*. Освен това Съветът въведе механизъм, който позволява на една трета от членовете на управителния съвет с право на глас да предлагат отстраняването от длъжност на изпълнителния директор; досега само Комисията можеше да прави такова предложение (член 21).
18. Същевременно, за да се запази институционалният баланс в управлението на Агенцията, Съветът прие доводите на Парламента и Комисията и се съгласи управителният съвет на Агенцията да продължи да включва четирима представители на Комисията, както е съгласно действащия регламент за ЕАМБ. От друга страна Парламентът се съгласи, че не е необходимо да номинира свои собствени наблюдатели в управителния съвет.
19. Съветът, в *общия си подход*, и Парламентът, в *позицията си на първо четене*, изрази съгласието си за заличаване на „правото на вето“ на Комисията върху евентуални решения на Агенцията, които биха могли да противоречат на рамковия финансов регламент или на Правилника за длъжностните лица. След задълбочени обсъждания с Комисията Съветът и Парламентът се споразумяха да заменят правото на вето на Комисията с „процедура за преразглеждане“, която би позволила на Комисията да изрази опасенията си, ако счита, че определени решения по въпроси, свързани с финансовия рамков регламент и Правилника за длъжностните лица, биха могли да изложат Агенцията (и бюджета на ЕС) на сериозни правни рискове. (член 20). Това ще позволи на управителния съвет да преразгледа въпроса по процедура, която е подобна на тази, използвана за приемането на единния програмен документ: ако Комисията поддържа на второ четене несъгласието си с приемането на дадено решение, въпросното решение може да бъде прието с единодушие на представителите на държавите членки.

20. На последно място, Съветът прие аргументите на Парламента и на Комисията по отношение на оправомощаването на Агенцията да създава регионални центрове, тъй като тази възможност вече съществува съгласно действащия регламент за ЕАМБ (член 31). Въпреки че създаването на такива регионални центрове би могло да има значителни финансови последици, Съветът изрази съгласие, че предложените от Комисията предпазни мерки са достатъчни за защита на бюджета на Агенцията, тъй като всяко решение в това отношение ще се взема от управителния съвет само по искане на Комисията и „при надлежно отчитане на отражението върху бюджета“.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

21. Позицията на Съвета подкрепя целта на предложението на Комисията и напълно отразява компромиса, постигнат при неформалните преговори между Съвета и Европейския парламент, с подкрепата на Комисията.
22. Ето защо Съветът счита, че позицията му на първо четене е балансиран израз на резултатите от преговорите и че след като бъде приет, новият регламент за ЕАМБ ще гарантира, че Агенцията е оправомощена да подкрепя държавите членки и Комисията с необходимата техническа, оперативна и научна помощ за осигуряване на морската безопасност и сигурност, както и на екологичния и цифровия преход на сектора.